Цана нумэру 50 кап.

БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА.

Рэдакцыя [illegible] Востра-Брамская, № 9— адчынена што дня, апрача сьвята, 10—3 гадз.

АБВЕСТКІ: 1 радок перад тэкстам 4 рублі. 1 радок за тэкстам 2 рублі. 3 безработных за усю абвестку 2 рублі.

Адміністрацыя: Завальная № 7, «Белар. Кнігарня». ПАДПІСКА: на 1 месяц—10 руб., на 3 месяцы—25 руб.

Год I. Вільня, Чацьвер, 17 ліпня 1919 г. № 47.

ШТО ГЭТО?

І грукат гармат, і стогны знебытакаванаго вайной, замучэнаго голадам беларускаго гарапашца; кліч да волі, да незалежнасьці лепшых сыноў-грамадзян Беларусі, пакрываюць салодкіе песьні, пеяные польскай Даліляй. Заваражылі песьні, прысьпілі нашы Высокія Варты... А тымчасам ножніцы няўсыпнай Далілі падрэзаюць сілачку Беларускаго Сампона. Бедны, ён праз склеіные салодкім сном павекі, ня бачыць што выборы назначаюцца ў польскі сойм ад Гродзеншчыны,—ня бачыць, ня чуе... А каб убачыў, а каб пачуў бараніўся-б, протэставаў, крычаўбы, што «крыўда мне дзеецца»...

Ад сыноў зямлі беларускай, паступаючых на урады створэнага окупацыйнымі ўласцямі вымагаюць ось гэткаго службоваго абецаньня.

Службовае абецаньне.

Абецаюся Айчызне і Польскаму Народу на даверэнным мне ўрадзе чыніць стараньне дзеля умацаваньня волі і сілы маей, Бацькаўшчыны, карысьць Дзержавы Польскай, а такжэ карысьць публічную маючы заўсёды перад вачыма, Рэспублíцы Польскай веры дадзержаць. Народу Пользкаму с цэлай душы верна служыць, усіх грамадзян краю ў роўнай маючы пашане: загадоў права пільна прасьцерагаць, абавязкі ўраду майго спаўняць ахвотна і сумленна, загады старшых спаўняць сумленна, урадовыя сэкрэты берагчы.

Службовае абецаньне даў дня . . . .
1919 што пацьверджаю подпісьсю . . . . .

Абецаньне прыняў . . . .

Przyrzeczenie służbowe.

Pszyrzekam Ojczyźnie i **Narodowi Polskiemu**, na powierzonym mi uczędzie pczyczyniać się do ugruntowania wolności, niepodległosci i potęgi mojej Ojczyzny, pożytek **Państwa Polskiego** oraz dobre publiczne mając zawsze przed oczyma, **Republice Polskiej** wierności dochować: Narodowi Polskiemu z całej duszy wiernie służyć, wszystkich obywateli Kraju w równem mając zachowańnie: przepisów prawa strzedz pilnie, obowiązki urzędu mego spełniać gorliwie i sumiennie, polecenia przełożonych wykonywać dokładnia, tajemnicy urzędowej dochować.

Przyrzczenie służbowe złożyłem
dnia 1919 r.
co stwierdzam własnoręcznym podpisem.

Przyrzeczenie odebrałem.

Што гэто?—Окупація, анэксія, ці прызнаньне нашай незалежнасьці?

Чаму чыноўнік, аўтохтон нашай краіны, шукаючы хлеба кавалка ў урадзе, які ўтворэн у нас і для нас, павінен даваць прысягу Польскаму Народу, Польскай Дзержаве, Польскай Рэспубліцы?

«Кожны народ павінен сам аб сабе станавіць», кажэ кліч прыняты ўсімі, а мы яшчэ самі аб сабе не пастанаўлялі. Ці мо гэто ўступ да «станоўленьня» нашаго аб сабе пад дырэкцíей чыноў згары ўжо прысягай звязаных?

В—ка.

„Работнік" аб адносінах.

Варш. газэта «Robotnik» у стацьці «Бітва нацыяналізмаў» піша, што адносіны народавасьцяў, якія жывуць на абшарах быўшага Вялікага Княжаства Літоўскага, ніколі ня адзначаліся вялікай прыязнасьцю. Польскія клясы ў руху адраджэньня бачылі заўсёды нешта варожае, што можа мець вплыў на правы і прывілегіі абшарнікаў. Польская буржуазія заплюшчывала вочы і шмат гадоў ігнарыравала літоўскую і беларускую народавасьці.

Выдуманы імі тэрмін «літваман» абнімаў усіх, хто чуў у сябе прыналежнасьць да літоўскага народу. Дзеля такіх адносін літоўская інтэлігенцыя адплаціла ім войстрым шавінізмам і народавым фанатызмам.

Вайна яшчэ большэ завайстрыла адносіны на Літве і Беларусі. Пасьля заняцьця Вільні немцамі, яны некаторы час фаварызавалі палякоў.

Польская буржуазія думала, што зробіцца панам краю. Але гэта цягнулася ня доўга, немцы пачалі лепш адносіцца да літвінаў. Тыя крокі, што былі зроблены, каб дайсьці да згоды, ня давалі ніякага рэзультату, толькі прэдстаўнікі сацыялістычнага пралетарыату гэтых народавасьцяй маглі разумець адзін воднага, але і то ня заўсёды.

У канцы аўтар стацьці піша, што пралетарыату трэба палажыць шмат сіл на тое, каб усе народавасьці маглі самаадзначацца без перашкоды адзін аднаму.

Люба пачуці праўду аб мінуўшым, а яшчэ любей добрые праекты на будучыну. А толькі мы, беларусы, бачым, што нават П. П. С., прыходзячы да беларускага работніка і селяніна, прыносіць яму польскую кніжку, польскую газэту, польскую адозву і слова. Словам даверreprés тое, што рабілі паны і ксяндзы. І мы саўсім згаджаемася з тым, што шмат трэба будзе палажыць сіл і працы на тое, каб ліквідаваць нацыяналістычную вайну у нас, але дзеля гэтаго трэба было-бы паном П. П. С. першым адмовіцца ад абстрыганьня купонаў, ад польскіх клерыкальных папероў у Беларусі.

Член Беларускай Рады Віленшчыны і Гродзеншчыны Д. ГРЫБ арэштаваны.

АПОШНІЯ НАВІНЫ.

Весткі Літоускага Генеральнага Штабу.

11 ліпня.

Польскі фронт.

У кірунку Езно-Еўе-Казакішкі пад націскам нашых энэргічных аддзелаў, шмат сільнейшыя няпрыяцельскія аддзелы змушаны былі адыйсьці.

Бойкі сьцішыліся. Нашы аддзелы занялі мястэчка Кальваны і высунуліся наперад, аддзелы разведчыкаў увечары занялі вёску Пікеляны.

Часта і няўспадзеўку паказываюцца польскія аддзелы, але заўважыўшы нашых вартаўнікоў адходзяць.

Перакопано, што палякі як толькі займуць новае мястэчка зараз жа адсуваюць нашу адміністрацыю і гаспадараць па свойму.

Рускі фронт.

На паўночным вучастку нашы апэрацыі ідуць з насьпехам. На паўднёвым вучастку заўзятыя бітвы былі дзень і ўначы.

Няпрыяцель, узмоцняны рэзэрвам, ў каторы вайшлі камуністы і аддзелы кітайцаў, даець нам сільны атпор. Найбольш дужымі аказаліся пазыцыі чырвонай арміі каля вёскі Бужэ і на лініі возера Бэпусава. На правым крыльлі нашы дзеяньні ідуць з вялікшым поспехам.

Водле апошніх вестак палякі выйшлі з Бабрышак, Даўг і Аран.

12 ліпня.

Польскі фронт.

Пад націскам нашых аддзелаў польскія войскі на лініі Стаклішкі—Бутрыманцы—Друзгенікі адыходзяць у кірунку дэмаркацыйнай лініі. Пасьля нявялікіх стычак аддзелаў разведчыкаў няпрыяцель пакінуў Друзгенікі.

Мы затрымалі 2-х польскіх шпіонаў. Пад націскам нашых войск няпрыяцель выйшаў з Стаклішак. У вёсцы Піктакянцы былі стычкі разведчыкаў. Палякі адыйшлі. На рэшці Польскага фронту без перамены.

Рускі фронт.

На паўночным вучастку, няпрыяцель, атрымаўшы дужы рэзэрв, адсунуў нашы пярэднія аддзелы і хацеў акружыць нашы крыльлі. Заўзятыя бітві пяхоты ідуць далей.

Ня зьвяртаючы увагі на энэргічны атпор бальшавікоў, нашае правае крыльлё пасьля доўгай і заўзятай бітвы выкінула няпрыяцеля з першай лініі акопаў на пазыцыі Астра кальне — Пусьле — Барочышкі і бючыся высунулася наперад. У хуткім часе нашы аддзелы дайшлі да дужэйшай 2-й лініі акопаў, якая падыходзіць да Дрэмбе, Франкішак, Віжэле. Дзякуючы энэргіі, храбрасьці і пасьпешным маневрам нашых войскаў, чырвоная армія павінна была пакінуць, важную з стратэгічнага пагляду, баёвую лінію. У гэтых бітвах мы забралі ваенную здабычу і 40 палонных. Цэлы ўчарашні дзень былі бітвы пяхоты і артылерыі, увечары нашы аддзелы вайшлі ў вёскі: Жылейкі, Дабарышкі, Бжазішкі, Данэйкі, Кіемяны і Шэпелішкі.

Нашае правае крыльлё падыходзіць да берагу возера Лігое.

Бітвы ня сьціхаюць. Няпрыяцель ня ўстрымаецца на сваіх пазыцыях. Нашыя войскі трымаюцца дужа добра.

Весткі Польскага Генэральнага Штабу.

12 ліпня.

Галіцыйска - Валынскі фронт.

У Галіцыі на вучастку Стрыпы нашы аддзелы хуткай атакай занялі Язловец. Разьбіўшы няпрыяцеля, мы узялі 1000 палонных, ў гэтым ліку некалькі

Дзьве душы.*)

Гаршчок асьцярожна і быццам сонны зьлез па прыступачках даўгой лесьвіцы да ракі, з нейкай дзіцячай радасьцю заскрыпеў бацінкамі па берагавому жвіру, адчуваючы блізкасць да прыроды, уліваючай ў людзей спакой і сілу, і спадзяваньне.

Сьвежы ветрык абдуваў гарачы твар халадком. Гаршчок ськінуў кепку, прыгоршчамі набіраў вады і, смакуючы, мыўся. Вецер узлымаў курчавыя, даўна нячэсаныя валасы.

Памаленьку ямў, ёлкасьць чуцьця начала зьнікаць.

А горад вясёла, як звычайна, прачнаўся і усё гулчэй і званчэй гаманіў, гудзеў і званіў. Чырвонае сонца, усё болей залацеючы, узьнімалася на прачыстым сінім небасхілі і залівала сьвятлом шкло ў вокнах вышэйшых паверхаў, дахі, вывескі, крот, вітрыны.

Зазванілі нейдзе яшчэ, заплясkалі па бруку капытамі коні звозчыкаў, з громам і гулам пацягнуліся ламавікі з доўгімі смоленымі бочкамі.

Спрод гулу Гаршчок ціха йшоў бачком, каб ня біць у вочы дрэнным адзеньнем, і думаў, што цяпер рабіць? Паехаць дамаў к брату і сабрацца з сіламі,—не, ня выпадае.—„На зіму, на гатовы хлеб прыйшоў валацуга - скажуць людзі;—чаму ня прыхадзіў раней, як меў грошы? Тады пазабыўся, што і браценьнік ёсць“— так скажуць яму у вочы й за вочы.—„А брат-жа карыстаець з майго паўнадзела“— упіраўся другі, свой, голас“. — „Аднак сам-то ты ня хочаш *карыстаць* з яго“,— скажуць горкую праўду. Прыйдзеш дамоў і пачнеш хадзіць па лясе ды па дуброве за красою, а бульбу капаць ці каноплі браць—памажы вам Божа, а я ня хочу...

Ніяк няможна ехаць дамоў. Ды й на што білет купіці?

Аставалася адно: пайсьці да архімандрыта і спытаць колька рублёў, што некалі разам „Зараблялі“.

Доўга так ішоў ён, куды ішлі ногі, а ногі давялі да сьцен манастыра. Чатыры гады назад ішоў ён сюды адухоўнены, поўны веры і сілы духа: ішоў, каб быць бліжэй да Бога. Цяпер ён ішоў злы і бязбожны з няпрыхільнасьцю і дайжа пагардай да гэтых мураў.

— Эт, будзь, што будзе,—у голас прагаварыў ён сабе і сігнуў за чугунную кратчатую калітку.

У прыдзелі адпраўлялі раньнюю абедню. Зара павінен быў выхадзіць з царквы архімандрыт. Як усё да апошняй драбніцы знаёма тут было Гаршку. Ня можна было угамаваць тую больку, той разлад прыкры, што сушыў яму сэрца, тую думку, што вось страціла ўсё тут дзеля яго сьвятасць, усякую духоўнасць.

Яго ўжо прыкмецілі. Таўсты Паісій, з чорнай, як лапата, барадою і бліскучай чырвонай лысінай, хітра ўхмыліўся пад густыя вусы, павёўшы вокам у бок Гаршка дзеля чагосьці засунуў рукі за чорны кушак, выняў, ізноў зірнуў з-пад кліраса на Гаршка і гудзеў басам на ўсю царкву.

Худы, як шчэпка, Нікадзім палючымі, глыбокімі вачамі часта калоў Гаршка з нясхаванай злосьцю.

Прапелі ўсё, як мае быць. Пацягнуліся чорныя бабулькі цалаваць абразы; ксціліся і пільнавалі калі пройдзе архімандрыт. Гаршчок, убачыў яго, як ён, надаўшы паважнасьці і сьвятасьці ня гледзячы на баб, ксціў іх і падстаўляў цалаваць свае рыжыя валасатыя рукі.

Гаршчок патроху адхадзіў з чарадою да дзьвярэй, гдзе лаўчыўся падайсьці, як народ высыплець на цьвінтар.

Хлапчык-послушнік, знаемы Гаршку, вінавата скаўзануў міма, патрос чорнымі кудзеркамі і пачаў гасіць сьвечы. Здаецца, ён няпрыкметна кіўнуў Гаршку, як бы кажучы: „І т а к о г а я люблю цябе“.

Ня чакаючы і ня просячы блаславеньня, падыйшоў да архімандрыта Гаршчок, і загаварыў да яго загарадзіўшы яму дарогу.

Шыя ў архімандрыта пачырванела. Ен сьцяміў, чаго той хочаць ад яго.

*) Гл. №№ 24—44.

афіцэраў, батарэю з 6-ёх пушак, ціжаравы аўтамабіль, шмат кулямётаў, жужжаў і абоз. У гэтай бітве адзначыліся сваёй дзеяльнасьцьцю 31 п. п. і уланы ген. Жэлігоўскага.

Палескі фронт.

Няпрыяцель адходзіць. Мы канцэнтрычнай атакай з 3-х бакоў занялі Ляхву.

Літоўска-Беларускі фронт.

Балышавіцкія атакі на паўноч ад Дуброўвай (паўд. зах. каля Менску) нашай контр атакай былі адбіты. мы забралі 100 палонных і 3 кулямёты.

Агульная здабыча на літоўска-беларускім фронці ад 1-га да 8-га ліпня ёсьць ніжэйсьледуючая: 1840 палонных, 42 кулямёты, 9 пушак у гэтым ліку 1 цяжкая і абозы.

Паход на Будапэшт.

Румынскае агентства афіцыяльна падае да ведама, што ў вайне з вэнгерскімі бальшавікамі прымуць вучасьце 70.000 румынаў, 30.000 фанцузаў, 30.000 чэхаў і 12.000 паўднёвых славян.

Закрыцьце польска-румынскай граніцы.

ЛЬВОЎ, 13 ліпня. Ад прыехаўшых з Каламыі «Gaz. Por.» заведалася, што румыны закрылі польска-румынскую граніцу і выдалілі з места ўсіх польскіх афіцэраў. Водле вестак гэтай-жа газэты польска-румынскія адносіны носяць вельмі войстры характар.

Бальшавікі пакінулі Крым.

ВЕНА, 14 ліпня. З Парыжу тэлеграфуюць: З Адэсы падаюць да ведама, што бальшавікі пакінулі Крым. (П. А. Т.).

Літоўская дэлегацыя у Парыжу складаецца з старшыні праф. Вальдэмара, сэкрэтара П. Клімаса, сяброў: інж. Нарушэвіча, М. Ічаса, інж. Гальваноўскага, беларуса Семашкі, жыда д-ра Розэнбаўнэ і супрацоўнікаў дэлегацыі д-ра І. Шлюпаса, Любіча, Мілоша, І. Пайяіса і інш.

Голад у Маскве.

МАСКВА, 13 ліпня (Радзіо). «Вестнік» надрукаваў ніжэйсьледуючую тэлеграму:

Усім радам! Усім рэдакцыям! Няма хлеба! Да новага хлеба асталась чакаць вельмі мала часу. Пастараціся змагацца з голадам, пасільце прывоз жыта. Савецкая Расея перажывае крытычны мамэнт. Пецябург і Масква паміраюць ад голаду. Падзяліцеся вашым апошнім кавалкам хлеба з пралетарыямі сталіц. Памажыця ім!

Дэклярацыя.

Ніжэйпадпісаныя дэлегаты, упаважненыя ад нанова-паўстаўшых у межах даўнейшай Расеі дзержаваў, а ласьне: Рэспублікі Азербейджана, рэсп. Эстоніі, рэсп. Грузіі, рэсп Латвіі, рэсп. Паўночнага Каўказу, рэсп. Беларусі, рэсп. Украіны:

абзнаёміўшыся са зьместам перапіскі паміж Радаю Вяліхіх Дзяржаваў Згоды (Антанты) і далучыўшыяся да іх Дзяржаваў з адміралам Колчакам і разгледзіўшы варункі падтрыманьня „Омскага Ураду“ з боку гэтых Дзяржаваў, маюць гонар у імяні прадстаўленых імі рэспублікаў абвесьціць вось што:

1. Рэспублікі вышэйспомненыя паўсталі і істнуюць намоцы свабодна выяўленай у іх волі народу. Конституцыі гэтых рэспублікаў ужо распрацоўваюцца, а ўзаемныя іх адносіны з суседнімі Дзяржавамі маюц быць наладжаны; астатачна-ж гэтыя адносіны будуць наканованы Установчымі Соймамі гэтых Рэспублікаў, да якіх пaслы альбо ўжа выбраны, альбо будуць выбраны на асновах агульнага выбарнага права.

Што-ж да устанаўленьня органаў Ураду у Расеі, то якія-б яны ні былі, яны аднак ня могуць мець ніякага дачыненьня да вышэй спомняных Незалежных Рэспублікаў і ўзаемныя адносіны паміж Расіяю і гэтым Рэспублікамі павінны быць урэгуляваны, як паміж дзяржавамі роўнымі ў ва ўсіх сваіх правох, незалежнымі і самаістнымі. Тым часам перапіска, аб якой гаворыцца, можа быць растлумачана толькі як адзнака пярэчаньня правоў Рэспублікаў.

2. Названыя Рэспублікі зьвяртаюцца да Міравой Канфэрэнцыі і Вяліхіх Дзяржаваў з просьбаю ніадкладна прызнаць іхную палітычную незалежнасьць.

17 чэрвеня 1919 года.

м. Парыж.

Ідуць падпісы. Ад імяні Беларускай Народнай Рэспублікі падпісаў Антон Луцкевіч, старшыня дэлегацыі Рэспублікі на Міравую Канфэрэнцыю).

З газэт.

„Dz. Wil.“ падае у ст. «Z chwili politycznej»:

Справа нашых усходних „крэсаў“ ёсьць заўсёды прадмет клопату для поль-

---

— Арыштант! Соціяліст! Ідзі туды, адкуль прыйшоў,—раптам прасіпеў ён.

Гаршчок згубіў панаваньне над сваёю воляю.

— Я пайду, пайду,—закіпеў і ён, махаючы рукамі ад вялікага абурэньня,— я пайду, але ты, ты... (неўзнаку зьехаў з вы на ты)—калі ты атдасі мне маіх трох сот рублёў, што я зарабіў пяючы з табою пры адправах, то ты пойдзеш яшчэ далей за мяне!.. Памятай панагію! *)

І для нячулага старога архімандрыта гэтыя словы былі нязвычайнаю крыўдою. О, колькі клопату і страху дадала яму гэтая ўцішку прададзеная панагія.

— Гукнуць паліцыю!! —ківірнуўся да послушнікоў архімандрыт, аж шугаў ад гнеўнасьці.

— Гукай, гукай! — няпрытомна галасіў Гаршчок,— я пра панагію на ўсю Расею крыкну, няхай ведаюць, як рызьнічыя перахоўваюць манастырскае старавечнае дабро. Не аддасьцё мне маіх грошы, дык я зраблю інача з вамі!— неасьцярожна дадаў ён якраз словы з пісьма, што пісаў архімандрыту троху раней.

Надта дзікою выглядала такая праява у царкве.

Послушнікі выпіхнулі Гаршка на цьвінтар, дзе ужо беглі два гарадавых.

— У паліцыю хулігана! — быццам гусак сіпеў і гагатаў айцец архімандрыт.

Вусатыя, чырвоныя гарадавікі баяліся гэтага кандытата на епіскопы, добра ведаючы яго вагу сярад паноў. Не спрачаліся і ня распытваліся, схапілі Гаршка за рукі, дырганулі і павалаклі за чыгунныя кратчатыя варотцы на гаманлівую, бліскучую. звонкую вуліцу.

— А сам... Я пайду... Я-ж сам іду,— увесь белы ад крыўды і сораму, што ўчынілі над ім гвалт, кундычаў Гаршчок гарадавым. Тыя маўчалі і цягнулі за рог вуліцы.

Там агоўталіся.

— Ахвота чапацца з імі, — казаў старэйшы. Ну, ты, Баброў, ідзі на пост. Я адзін з ім саўладаю.

Баброў усьміхнуўся, зірнуўшы на мізэрную фігурку шабадранага басячугі, і пайшоў.

Старэйшы, Сімановіч, знаў Гаршка яшчэ тады, калі ён быў у ласцы ў архімандрыта (раней, у тую пару—казначэя і потым—рызнічага); цяпер шкадаваў яго.

— Эх, Іване, сказаў ён, — добра я цябе знаю: быў ты й сыты й абуты, у гонару і з грашмі, чаго табе было з імі сварыцца?

У Гаршка кождая жылка дрыжэла.

— А цяпер, Іване, пакінь ты іх і займіся чым-колечы другім, што табе падходзіць, умаўляў гарадавы;—во да чаго дайшоў,—агледзіў ён Гаршка згары да зямлі.

— Я папрасіў у яго на дарогу. Як у чалавека прасіў, казаў Гаршок.

— Ну, во што, — падумаў Сімановіч,—у паліцыю мы ня пойдзем і пратакол пісаць ня будзем, бо дзеля гэтага і ён павінен быў явіцца. А ну, на ўсё, можа, забудзецца. Але каб мне не даcталося, калі хопяцца часам, то падушайся, што заўтра ў гэтую пару ты прыдзеш да мяне. Спадзяюся, што ня спытаюць аб табе, але на ўсякую прыгоду... сам ведаеш-служба, дзеці... Ну, раздабывай грошы, купляй білет і едзь сабе з Богам у сваю вёску.

Гаршчок утупіў вочы.

— Журавы там цяпер ляцяць, бабы лён сьцеляць, канаплі выбіраюць, пеўня на дабіркі заржэжуць,— гаманіў з лятуценьнем у мэрых вачох Сімановіч; ён дастаў партманет і штосьці поркаўся ў ім.

— Дык дэкляруешся?

— Ага. Дзякую вам.

— Ну, дык во,—замітусіўся гарадавы: — мая рука лёгкая, будзеш мець на дарогу, і сунуў Гаршку беленькі паўрубель,—ідзі сабе.

Пашоў на пост і яшчэ па дарoдзе крыкнуў: «Глядзі-ж прыдзі на ўсякую прыгоду!»

Астаўся быццам выніцаваны Гаршчок, варочаў ў потных пальцах манету і чуў нямую прыкрасьць.

М. Гарэцкі.

(*Далей будзе*).

*) Абразок на грудзёх у праваслаўных архірэяў.

скай дэлегацыі у Парыжы. Спаўняючы абавязкі аднэй з пастаноў Антанты, польская дэлегацыя у Парыжы падала радзе Антанты спіс глаўных пунктаў аўтаноміі усходняй Малапольшчы (!!).

Правідорэны тамака мейсцовыя соймы, маючыя паўнамочча ў справах асьветы, дарог, дабрачыннасьці, мейсцовага самаўраду і г. д. Расейская мова была бы так сама як і польская мовай урадавай (!!).

Камэнтареў да гэтаго хіба ня трэба. Тавар сам сабой красен, сам за сябе гаворыць! „О чэсць вам панове!“.

Беларусь.

З МЕНСКА.

«Віл. Курьер» подае весткі аб палажэньні ў Менску. Бальшавіцкай Арміі ў Менску ўжо няма; адступіла ў старыну Бабруйска. Асталіся толькі камуністычныя часці, якія бьюцца с польскімі легіоністамі. У руках палякоў Лібава-Роменскій вогзал і часть места да Сьвіслочы. Бітвы ідуць дзень і ноч. Палажэньне жыхароў вельмі цяжкое. Ахвяр вельмі многа. Узяцьце Мінска гэто справа найбліжэйшых дзён. З Вільні выслана некалькі вагонаў бульбы для жыхароў Менска.

ГАЛІЯШЫ (Галічане) у Вільні.

Дэрэктарам Віленскага Пачтовага Вокруга назначэны Галічанін інжэнер Паповіч, каторы вядзе палітыку в „істіно галіцийскім духу“. Няглядзючы на тое, што працаунікі Лодзенскай почты за гэту палітыку ўжо прагналі яго з Лодзі, ён прыехаўшы ў Вільню астаецца верным сам сабе. Цісне як можэ нават тутыйшых, ці варшаўскіх палякоў, а беларусаў дык саўсім не прыймае на службу; тых жэ беларусаў, ў ліку некалькіх асоб, якія былі прыняты да пана Паповіча, ці без каторых ня можна абайціся, як спецыалістаў, ён змушаець прысягаць на вернасьць Польскай Айчызне. Як я чуў гэтыя бедакі ад такай прысягі хочуць адказацца, а значыць будуць выкінуты на вуліцу. У гэту нядзелю працаўнікі Віленскай почты былі сьведкамі цікавай справы, якой яны яшчэ ў Вільні не бачылі: грызьліся паміж сабою Пан «Варшаўскі» с панам „Галіяшам“. Галіяшы якімісьці проіскамі дабілісь звальненя Дырэктара Віленскай почты Варшаўскага пана Галавацкага, каторага віленскія працоўнікі нават любілі. „Галіяшы“ атрымаўшы з Варшавы тэлеграму аб звальненьні пана Главацкага зараз прыляцелі на почту і патрэбавалі ад Главацкага раптам здаць пачтамт Галічаніну. Пан Главацкі здаваць не хацеў, дзеля чаго паміж гэтымі панамі вышла спрэчка, дашоўшая да таго, што Галіяшы на падмогу сабе паклікалі паліцыю, але і тая нічога не зрабіла. Пан Главацкі добра вылаяў Галіяшоў і яны павесіўшы насы пайшлі да хаты. Толькі на другі дзень такі дабіліся свайго. Пан Главацкі мусіў здаць Віленслую почту Галіяшу.

А. К—ч.

У ВІЛЬНІ.

Беларускае вясельле.

Учора ў Прачысьценскай царкве павянчаліся беларускі пісьменнік Максім Гарэцкій з беларускай вучыцелькай аўтаркай беларускіх школьных кніжак Леонілай Чарняўскай.

Следчая Камісія Бел. Наацыанальнага Камітэту.

Віленскі Беларускі Нацыянальны Камітет просіць родных і знаемых арэштаваных беларусаў, а так сама беларусаў пацярпеўшых ад арэшту, даваць весткі Следчай Камісіі, якая пачала працу у памешчэньні Нацыянальнага Камітэту па Вострабрамскай вул., буд. № 9.

Арэштаваные Беларусы.

Камісія Беларускага Нацыянальнаго Камітэту установіла, што у віленскіх турмах толіцца больш за 300 арэштаваных беларусоў. Цяпер Камітэт робіць перад польскімі ўласцямі старэньне аб звальненьні менш вінаватых с паміж іх.

Праваслаўные жаляцца.

Праваслаўная Літоўская Эпархіальная Рада падала заяву пану Генеральнаму Камісару Усходніх Зямель у якой жаляцца на „не увагу да права ўласнасці Праваслаўнай Цэрквы“. Заява канчаецца гэткімі славамі: „Ня можэ Рада з асаблівай горачу не адзначыць таго, што уціскі на маетнасці і веры, як з боку польскай ўласці, так і з боку прэдстаўнікоў Р.-Каталіцкаго духавенства і паствы, скіраваны выключна толькі супроць Праваслаўнай цэрквы і яе членоў“. і „Праваслаўные жыхары гэтаго краю здаецца дагэтуль нічым не выявілі сваіх варожых адносін да Польскаго Ураду, а тым часам да яго стасуюцца, у стасунку іх права на ўласнасць гэткія выключныя спосабы, якія ужываюцца толькі хіба да паўстанцоў, арганізатараў тайных, варогіх Ураду товарыств, да падданых ваюючай дзержавы або наагул да асоб, пазбаўленых правоў. Супроць гэткаго аднашэньня да праваслаўнаго насяленьня і цэрквы, Рада, не пачуваючы за сабой, ні за тымі, хто ў цэркоўным аднашэньні яўляецца ей прыслухаючым, ніякай віны,—гарача пратэстуе і просіць Вас. пане Камісар аб звальненьні нас ад гэткаго выключнаго палажэньня у стасунку да права».

Хто прыезджае у Вільню і мае хоць калішка часу пахваліцца сваімі мястовымі, месьцячковымі ці вясковымі навінамі; хто хоча сам даведацца аб патрэбных яму і грамадзе беларускіх справах і навінах ці дастаць беларускую літэратуру,—няхай ен будзе ласкау не абмінуць сваю беларускую

Рэдактар і выдавец Э. Падгайскі. Друкарня «Віленскага Выдавецтва», Мала-Стэфанаўская, 23.